Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (neljas koda)

15. oktoober 2020*

Eelotsusetaotlus – Tolliliit – Määrus (EMÜ) nr 2913/92 – Artikkel 78 – Artikli 236 lõige 1 – Importimismenetlus – Tollideklaratsioonis muudatuste tegemine – Kaubanduspoliitika – Dumpinguvastased meetmed – Rakendusmäärus (EL) 2015/82 – Lõplikud dumpinguvastased tollimaksud – Hinnakohustus – Maksuvabastus – Artikli 2 lõige 1 – Kinnitusarve esitamise nõue – Rakendusmääruse 2015/82 lisas loetletud andmete märkimata jätmine

Kohtuasjas C-543/19,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Finanzgericht Hamburgi (Hamburgi maksukohus, Saksamaa) 1. juuli 2019. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 16. juulil 2019, menetluses

Jebsen & Jessen (GmbH & Co.) KG

versus

Hauptzollamt Hamburg,

EUROOPA KOHUS (neljas koda),

koosseisus: koja president M. Vilaras (ettekandja), kohtunikud N. Piçarra, D. Šváby, S. Rodin ja K. Jürimäe,

kohtujurist: G. Hogan,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

– Jebsen & Jessen (GmbH & Co.) KG, esindajad: *Rechtsanwälte* J. Sparr ja S. Pohl,

– Itaalia valitsus, esindajad: G. Palmieri, keda abistas *avvocato dello Stato* G. Albenzio,

– Euroopa Komisjon, esindajad: T. Maxian Rusche ja N. Kuplewatzky, hiljem T. Maxian Rusche, K. Blanck ja A. Demeneix,

olles 9. juuli 2020. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: saksa.

otsuse

1 Eelotsusetaotlus käsitleb küsimust, kuidas tõlgendada komisjoni 21. jaanuari 2015. aasta rakendusmääruse (EL) 2015/82, millega kehtestatakse pärast määruse (EÜ) nr 1225/2009 artikli 11 lõike 2 kohast aegumise läbivaatamist ja määruse (EÜ) nr 1225/2009 artikli 11 lõike 3 kohaseid osalisi vahepealseid läbivaatamisi lõplik dumpinguvastane tollimaks Hiina Rahvavabariigist pärit sidrunhappe impordi suhtes (ELT 2015, L 15, lk 8), artikli 2 lõiget 1.

2 Taotlus on esitatud Jebsen & Jessen (GmbH & Co.) KG ja Haupzollamt Hamburgi (Hamburgi kesktolliasutus, Saksamaa, edaspidi „toll“) vahelises kohtuvaidluses, mis käsitleb esimese taotlust vabastada ta rakendusmääruse 2015/82 artikli 2 lõike 1 tähenduses täielikult dumpinguvastase tollimaksu tasumisest, mis on määratud kinnitusarvete esitamata jätmise tõttu.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

Tolliseadustik

3 Nõukogu 12. oktoobri 1992. aasta määruse (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik (ELT 1992, L 302, lk 1; ELT eriväljaanne 02/04, lk 307), muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määrusega (EL) nr 952/2013 (ELT 2013, L 269, lk 1, edaspidi „tolliseadustik“), artiklis 62 on sätestatud järgmist:

„1. Kirjalikud tollideklaratsioonid esitatakse vormis, mis vastab selleks ettenähtud ametlikule näidisele. Tollideklaratsioonid peavad olema allkirjastatud ja sisaldama kõiki vajalikke andmeid seda tolliprotseduuri reguleerivate sätete rakendamiseks, millele kaup on deklareeritud.

2. Tollideklaratsioonile tuleb lisada kõik vajalikud dokumendid seda tolliprotseduuri reguleerivate sätete rakendamiseks, millele kaup on deklareeritud.“

4 Nimetatud seadustiku artiklis 68 on sätestatud järgmist:

„Et aktsepteeritud tollideklaratsioone kontrollida, võib toll:

a) vaadata läbi tollideklaratsiooni ja selle lisaks olevad dokumendid. Toll võib nõuda, et deklarant esitaks tollideklaratsiooni andmete õigsuse kontrollimiseks muid dokumente;

[…]“.

5 Tolliseadustiku artiklis 77 on sätestatud järgmist:

„1. Kui tollideklaratsioon esitatakse artikli 61 punktis b määratletud automaatse andmetöötlussüsteemi abil või artikli 61 punktis c määratletud suulise tollideklaratsioonina või mis tahes muu toimingu abil, kohaldatakse artikleid 62–76 *mutatis mutandis*, ilma et see piiraks nimetatud artiklites sätestatud põhimõtete kohaldamist.

2. Kui tollideklaratsioon esitatakse automaatse andmetöötluse meetodeid kasutades, võib toll lubada, et deklaratsiooniga ei pea kaasnema artikli 62 lõikes 2 nimetatud dokumendid. Sellisel juhul tuleb dokumente hoida tollile kättesaadavatena.“

6 Tolliseadustiku artikkel 78 on sõnastatud järgmiselt:

„1. Toll võib omal algatusel või deklarandi taotluse korral teha tollideklaratsioonis pärast kauba vabastamist muudatusi.

[…]

3. Kui tollideklaratsiooni kontrollimine või tollivormistusjärgne läbivaatamine näitab, et asjaomaseid tolliprotseduure reguleerivaid sätteid on kohaldatud ebaõige või mittetäieliku teabe alusel, võtab toll kooskõlas ettenähtud sätetega olukorra lahendamiseks vajalikud meetmed, arvestades tema käsutuses olevat uut teavet.“

7 Tolliseadustiku artikli 201 lõikes 1 on sätestatud järgmist:

„Tollivõlg impordil tekib, kui:

a) kaup, millelt tuleb tasuda imporditollimaks, lubatakse vabasse ringlusse või

[…]“.

8 Selle seadustiku artikli 236 lõikes 1 on ette nähtud järgmist:

„Impordi- või eksporditollimaks makstakse tagasi, kui on kindlaks tehtud, et selle summa tasumise ajal ei tulenenud see summa seadusest või selle summa kohta tehti arvestuskanne vastuolus artikli 220 lõikega 2.

Impordi- või eksporditollimaksu vähendatakse, kui on kindlaks tehtud, et selle kohta arvestuskande tegemise ajal ei tulenenud see summa seadusest või selle summa kohta tehti arvestuskanne vastuolus artikli 220 lõikega 2.

[…]“.

Dumpinguvastane määrus

– Rakendusmäärus 2015/82

9 Rakendusmäärus 2015/82 järgnes nõukogu 1. detsembri 2008. aasta määrusele (EÜ) nr 1193/2008, millega kehtestatakse Hiina Rahvavabariigist pärit sidrunhappe impordi suhtes lõplik dumpinguvastane tollimaks ja nõutakse lõplikult sisse selle suhtes kehtestatud ajutine tollimaks (ELT 2008, L 323, lk 1).

10 Rakendusmääruse 2015/82 põhjendustes 183, 184 ja 186 on märgitud järgmist:

„(183) Komisjon kiitis [komisjoni 21. jaanuari 2015. aasta] rakendusotsusega (EL) 2015/87[, millega kiidetakse heaks Hiina Rahvavabariigist pärit sidrunhappe importi käsitleva dumpinguvastase menetlusega seoses pakutud kohustused, (ELT 2015, L 15, lk 75)] kõnealuse uue, kehtivaid hinnakohustusi asendava hinnakohustuse heaks. Uus hinnakohustus võimaldab kõrvaldada dumpingu kahjustava mõju ja piirata kõrvalehoidmise ohtu piisaval tasemel.

(184) Selleks et võimaldada komisjonil ja tollil ka edaspidi tulemuslikult jälgida äriühingute võetud hinnakohustuste täitmist, sõltub dumpinguvastasest tollimaksust vabastamine vabasse ringlusse lubamise deklaratsiooni asjaomasele tolliasutusele esitamisel sellest:

i) kas esitatakse kinnitusarve, mis on faktuurarve, mis sisaldab vähemalt käesoleva määruse lisa kohaseid andmeid ja deklaratsiooni;

[…]

(186) Importijad peavad arvestama tollivõlaga kui tavalise äririskiga, mis võib tekkida kauba vabasse ringlusesse lubamise avalduse heakskiitmisel vastavalt põhjendustes 184 ja 185 kirjeldatule, isegi kui komisjon on neile otseselt või kaudselt kauba müünud tootja pakutud hinnakohustuse heaks kiitnud."

11 Rakendusmääruse artikli 1 lõike 2 kohaselt on Hiinas asutatud Weifang Ensign Industry Co. Ltd (edaspidi „Weifang") valmistatud sidrunhappe ja tsitraadi puhul lõpliku dumpinguvastase tollimaksu määr 33,8% netohinna suhtes liidu piiril enne tollimaksu tasumist.

12 Nimetatud rakendusmääruse artikli 1 lõige 4 on sõnastatud järgmiselt:

„Kui ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse asjakohaseid kehtivaid tollimaksusätteid."

13 Rakendusmääruse artiklis 2 on ette nähtud järgmist:

„1. Vabasse ringlusesse lubamiseks deklareeritud imporditavad tooted, mille kohta on arved esitanud äriühingud, kelle hinnakohustused on komisjon heaks kiitnud ja kelle nimed on loetletud rakendusotsuses [2015/87], vabastatakse artiklis 1 sätestatud dumpinguvastasest tollimaksust, kui:

a) asjaomased äriühingud on importtooted tootnud, lähetanud ja esitanud arve otse esimesele sõltumatule kliendile liidus ning

b) nendele importtoodetele on lisatud kinnitusarve, mis on faktuurarve, mis sisaldab vähemalt käesoleva määruse lisa kohaseid andmeid ja deklaratsiooni; ning

c) tollis deklareeritud ja esitatud kaubad vastava[d] täpselt kinnitusarves kirjeldatule.

2. Vabasse ringlusse lubamise deklaratsiooni vastuvõtmisel tekib tollivõlg:

a) kui lõikes 1 kirjeldatud impordi puhul selgub, et üks või mitu nimetatud lõikes loetletud tingimustest on täitmata või […]".

14 Rakendusmääruse 2015/82 lisas on loetletud andmed, mis peavad olema märgitud faktuurarvel, mis on esitatud koos äriühingu poolt liidus müüdava kaubaga, mille suhtes kehtib hinnakohustus. Nende andmete hulgas on eelkõige selle loetelu punktis 9 nimetatud faktuurarve väljastanud äriühingu töötaja nimi ja järgmine allakirjutatud avaldus:

„Mina, allakirjutanu, kinnitan, et käesoleva arvega hõlmatud kaupade müük otseekspordiks Euroopa Liitu toimub [ÄRIÜHINGU NIMI] pakutud ja Euroopa Komisjoni poolt rakendusotsusega (EL) 2015/87 heaks kiidetud hinnakohustuse raames ja tingimuste kohaselt. Kinnitan, et käesolevas arves esitatud teave on täielik ja täpne."

15 Vastavalt rakendusmääruse 2015/82 artiklile 3 jõustus see 23. jaanuaril 2015.

– *Rakendusotsus 2015/87*

16 Rakendusotsuse 2015/87 põhjenduses 11 on märgitud järgmist:

„Et komisjon saaks tõhusalt jälgida äriühingute võetud kohustuste täitmist, sõltub dumpinguvastasest tollimaksust vabastamine asjaomasele tolliasutusele kohustuste kohase vabasse ringlusse lubamise taotluse esitamisel sellest, kas esitatakse arve, mis sisaldab vähemalt rakendusmääruse [2015/82] lisas loetletud andmeid. Selline teave on vajalik ka selleks, et tolliasutused saaksid piisava täpsusega kindlaks teha, kas veetav kaup on äridokumentidega vastavuses. Kui sellist arvet ei esitata või kui eespool nimetatud rakendusmääruse muud tingimused ei ole täidetud, tuleb tasuda asjakohane dumpinguvastase tollimaksu määr."

17 Selle rakendusotsuse artikli 1 kohaselt kiideti heaks põhikohtuasjas kõne all olevat kaupa eksportiva Hiina äriühingu Weifangi kohustus.

18 Nimetatud rakendusotsuse artiklis 2 on märgitud, et komisjoni 2. detsembri 2008. aasta otsus 2008/899/EÜ, millega kiidetakse heaks kohustused, mis on pakutud seoses Hiina Rahvavabariigist pärit sidrunhappe importi käsitleva dumpinguvastase menetlusega (ELT 2008, L 323, lk 62), tunnistatakse kehtetuks.

19 Vastavalt rakendusotsuse 2015/87 artiklile 3 jõustus see 23. jaanuaril 2015.

Saksa õigus

20 Tollimääruse (Zollverordnung) artikkel 8a „Osalemine andmete elektroonilises edastamises" põhikohtuasjas kohaldatavas redaktsioonis on sõnastatud järgmiselt:

„Liitvabariigi rahandusminister kehtestab menetluseeskirja vormis […], millistel tingimustel saab toiminguid, mille puhul on nõutav kirjalik vorm, teha automaatse andmetöötluse vahendeid kasutades […] Osaleja peab kinni pidama menetluseeskirjas sätestatud tingimustest ja korrast."

21 Automaatse andmetöötlussüsteemi ATLAS menetlusjuhise (Verfahrensanweisung zum IT-Verfahren ATLAS) põhikohtuasjas kohaldatava redaktsiooni punktis 3.1.2 „Dokumentide esitamine osaleja poolt andmete esitamise raames" on ette nähtud:

„1. Tolliseadustiku artikli 77 lõike 2 kohaselt võib osaleja oma andmete esitamisel jätta esitamata dokumendid, mis on seotud lõikes 2 osutatud tollideklaratsioonidega. Need dokumendid peavad osalejal siiski olemas olema ning tal tuleb need tolliametniku nõudel juhtumipõhiselt eraldi esitada.

2. Põhimõtteliselt on võimalik jätta esitamata järgmised dokumendid:

– kõik äridokumendid (faktuurarved, kaubaarved jne) […]".

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

22 Põhikohtuasja hageja ja Weifang leppisid 9., 13. ja 15.–16. jaanuaril 2015 sõlmitud lepingutega kokku 360 tonni sidrunhappe tarnimises liitu hinnaga 884,70 eurot tonni kohta.

23 Komisjon teatas Weifangi advokaatidele 22. jaanuari 2015. aasta e-kirjaga, et rakendusmäärus 2015/82 ja rakendusotsus 2015/87 on avaldatud sama päeva *Euroopa Liidu Teatajas*.

24 30. jaanuaril 2015 lähetas Weifang 360 tonni sidrunhapet.

25 Põhikohtuasja hageja deklareeris 10. ja 11. märtsi 2015 automaatse andmetöötlussüsteemi abil koostatud kaheteistkümne tollideklaratsiooniga selle kauba impordi vabasse ringlusse lubamiseks, viidates kolmele Weifangi 29. jaanuari 2015. aasta kuupäevaga arvele.

26 Enne kauba vabastamist palus toll esitada need arved, mis kõik sisaldasid deklaratsiooni, mis oli küll analoogne rakendusmääruse 2015/82 lisas toodud loetelu punktis 9 ettenähtuga, kuid ei viidanud siiski mitte rakendusotsusele 2015/87, vaid määrusele nr 1193/2008 ja otsusele 2008/899.

27 Seda viimati nimetatud otsust mainiti ka nõuetele vastavates ekspordikohustuse sertifikaatides, mis esitati nende arvete toetuseks.

28 Kuna esitatud arvetel ei olnud viidatud rakendusotsusele 2015/87, keeldus toll andmast vabastust dumpinguvastasest tollimaksust ja kohaldas impordi suhtes üldist dumpinguvastast tollimaksu 42,7%.

29 Põhikohtuasja hageja vaidlustas tema dumpinguvastase tollimaksu tagasimaksmise taotluse rahuldamata jätmise otsused, esitades 29. jaanuaril 2015 kolm parandatud kinnitusarvet, milles on mainitud rakendusmäärus 2015/82 ja rakendusotsus 2015/87.

30 Toll rahuldas 7. juuni 2016. aasta otsusega põhikohtuasja kaebaja taotluse, milles ta palus teise võimalusena, et tema suhtes kohaldataks individuaalset dumpinguvastase tollimaksu määra.

31 Toll jättis 13. juuni 2016. aasta otsusega dumpinguvastasest tollimaksust vabastamise taotluse rahuldamata, tuginedes asjaolule, et imporditud kauba vabasse ringlusse lubamise deklaratsiooniga koos esitatud arved ei vastanud rakendusmääruse 2015/82 artikli 2 lõike 1 punktis b ette nähtud vorminõuetele, kuna neis oli rakendusotsuse 2015/87 asemel mainitud otsust 2008/899.

32 Toll väitis, et tollideklaratsiooni aktsepteerimise kuupäeval rakendusmäärus 2015/82 kehtis ning et dumpinguvastasest tollimaksust vabastuse saamiseks on määrav, et arvetel oleks märgitud õige õiguslik alus.

33 Põhikohtuasja hageja esitas 18. juulil 2016 eelotsusetaotluse esitanud kohtule Finanzgericht Hamburg (Hamburgi maksukohus, Saksamaa) kaebuse, nõudes tolliseadustiku artikli 236 alusel tasutud dumpinguvastase tollimaksu tagasimaksmist.

34 Ta väidab seoses sellega, tuginedes 12. oktoobri 2017. aasta kohtuotsusele Tigers (C-156/16, EU:C:2017:754), et tollideklaratsiooni oli võimalik kontrollida vastavalt tolliseadustiku artiklile 78. Ta leiab, et see artikkel lubab esitada dokumente tagantjärele ning et ebaõigete andmete esinemine tollideklaratsioonis ei oma tähtsust, kui selle artikli kohaselt läbi viidud kontrolli käigus on võimalik kindlaks teha faktilisi asjaolusid. Ta märgib, et toll ise möönab, et dokumente kontrollitakse alles pärast deklaratsiooni aktsepteerimist.

35 Põhikohtuasja hageja leiab, et selle kindlakstegemiseks, kas dumpinguvastasest tollimaksust vabastamise tingimused on täidetud, tuleb lähtuda sellest ajahetkest, mil kaupade ostuleping sõlmiti, mis käesoleval juhul toimus jaanuaris 2015, lähtudes komisjoni poolt detsembris 2014 teatatud minimaalsetest impordihindadest.

36 Toll leiab seevastu, et põhikohtuasi erineb kohtuasjast, milles tehti 12. oktoobri 2017. aasta kohtuotsus Tigers (C-156/16, EU:C:2017:754), mis puudutas sel ajal kõne all olevale ettevõtjale spetsiifilist dumpinguvastast tollimaksu. Ta rõhutab, et rakendusmääruse 2015/82 artikli 2 lõige 2 nõuab sõnaselgelt, et kinnitusarve esitataks tollideklaratsiooni aktsepteerimise kuupäeval. Ta märgib, et kuigi tolliseadustiku artikli 77 lõike 2 kohaselt võib sellise deklaratsiooni kohta asjakohaseid dokumente esitamata jätta, peavad need olema tollile kättesaadavad, nagu näeb ette automaatse andmetöötlussüsteemi ATLAS menetlusjuhis. Ta järeldab sellest, et dumpinguvastasest tollimaksust vabastamist tuleb kontrollida tollideklaratsioonis märgitud arve alusel.

37 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib, et Weifangi võetud uus kohustus, mida rakendusotsusega 2015/87 konkretiseeriti, oli põhikohtuasjas kõne all oleva kauba importimise ajal kehtiv.

38 Tal on tekkinud küsimus, kas tollideklaratsiooni kontrollimise raames esitatud arved vastavad rakendusmääruse 2015/82 artikli 2 lõike 1 punkti b tingimustele, selleks et neid saaks pidada kinnitusarveteks, samas kui rakendusmääruse lisas toodud loetelu punktis 9 esitatud vorminõuded ei ole ilmselgelt täidetud.

39 Ta soovib siiski teada, millist mõju avaldab proportsionaalsuse põhimõte, millest lähtuvalt tuleb dumpinguvastase tollimaksu valdkonna normi tõlgendamisel arvesse võtta selle konteksti ja selle õigusaktiga taotletavaid eesmärke, mille osaks see säte on, kusjuures erandit tuleb tõlgendada kitsalt vaid niivõrd, kuivõrd see on vajalik nende eesmärkide saavutamiseks.

40 Seega on käesoleval juhul ebaproportsionaalne keelduda dumpinguvastasest tollimaksust vabastamisest.

41 Lisaks leiab ta, et rakendusmääruse 2015/82 artikli 2 lõikes 1 ei ole sõnaselgelt märgitud, mis hetkel tuleb kinnitusarved esitada.

42 Ta leiab, et tollideklaratsiooni esitamine automaatse andmetöötluse meetodeid kasutades tähendab seda, et tollideklaratsiooni aktsepteerimise hetk ei saa olla nende dokumentide esitamise viimane hetk, kuna neid menetlusi käsitlevad kehtivad sätted näevad ette üksnes selle, et need dokumendid on tollile kättesaadavad.

43 Eelotsusetaotluse esitanud kohus leiab seega, et rakendusmääruse 2015/82 artikli 2 lõiget 2 võib mõista nii, et see määrab kindlaks üksnes tollivõla tekkimise hetke.

44 Ta täpsustab, et proportsionaalsuse põhimõttest võib tuletada, et kinnitusarvel võib teatavaid andmeid, nagu on kõne all põhikohtuasjas, tagantjärele lisada või parandada, kuivõrd dumpinguvastaste õigusnormide eesmärki on veel võimalik saavutada.

45 Ta viitab analoogiale tolliseadustiku artikli 78 tõlgendusega, mille Euroopa Kohus andis 12. oktoobri 2017. aasta kohtuotsuses Tigers (C-156/16, EU:C:2017:754) ja mille kohaselt selle artikli eesmärk on tolliprotseduuri vastavusse viimine tegeliku olukorraga.

46 Neil asjaoludel otsustas Finanzgericht Hamburg (Hamburgi maksukohus) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Kas põhikohtuasjas kujunenud olukorras ei luba rakendusmääruse […] 2015/82 artikliga 1 kehtestatud dumpinguvastasest tollimaksust vastavalt sama määruse artikli 2 lõikele 1 vabastada asjaolu, et määruse artikli 2 lõike 1 punkti b kohases kinnitusarves ei ole viidatud määruse lisa punktis 9 nimetatud rakendusotsusele […] 2015/87, vaid otsusele 2008/899[…]?

2. Kui esimesele küsimusele vastatakse jaatavalt: kas rakendusmääruse […] 2015/82 lisa nõuetele vastava kinnitusarve võib dumpinguvastase tollimaksu tagasimaksmise menetluses esitada alusena viidatud määruse artikliga 1 kehtestatud dumpinguvastasest tollimaksust vabastuse saamiseks vastavalt määruse artikli 2 lõikele 1?“

Menetlus Euroopa Kohtus

47 Covid-19 pandeemia tõttu tühistati 6. maiks 2020 kavandatud kohtuistung.

48 Seetõttu muudeti 20. aprilli 2020. aasta otsusega küsimused, millele pooltel paluti kohtuistungil vastata, kirjalikeks küsimusteks.

49 Seega anti põhikohtuasjas kaebuse esitajale, Itaalia valitsusele ja komisjonile võimalus esitada oma seisukohad kõigi eelotsusetaotluses esitatud küsimuste kohta.

Eelotsuse küsimuste analüüs

Esimene küsimus

50 Eelotsusetaotluse esitanud kohus soovib esimese küsimusega sisuliselt teada, kas rakendusmääruse 2015/82 artikli 2 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et kauba impordi võib vabastada selle rakendusmääruse artikliga 1 kehtestatud dumpinguvastasest tollimaksust, kui vabastuse saamiseks vajalikul kinnitusarvel on rakendusmääruse lisas toodud loetelu punktis 9 nimetatud deklaratsioonis rakendusotsuse 2015/87 asemel mainitud otsust 2008/899.

51 Esiteks tuleneb väljakujunenud kohtupraktikast, et dumpinguvastasest tollimaksust ja tasakaalustavast tollimaksust võib vabastada ainult teatavatel tingimustel ja konkreetselt sätestatud juhtudel ning see vabastus on erand dumpinguvastase tollimaksu ja tasakaalustava tollimaksu tavapärasest korrast. Sätteid, mis näevad ette sellised maksuvabastused, tuleb seega tõlgendada kitsalt (22. mai 2019. aasta kohtuotsus Krohn & Schröder, C-226/18, EU:C:2019:440, punkt 46 ja seal viidatud kohtupraktika).

52 Samuti tuleb korrata, et selle rakendusotsuse mainimine, millega komisjon hinnakohustuse heaks kiitis, on eriti oluline rakendusmääruse kontekstis, mis võimaldab sellise kohustuse tõttu dumpinguvastasest tollimaksust vabastada, kuna see võimaldab tollil asjaolude asetleidmise ajal kontrollida, et kõik dumpinguvastasest tollimaksust ja tasakaalustavast tollimaksust vabastamise nõuded on täidetud (22. mai 2019. aasta kohtuotsus Krohn & Schröder, C-226/18, EU:C:2019:440, punkt 55).

53 Rakendusmääruse 2015/82 artikli 2 lõike 1 punktis b on aga ette nähtud, et vabasse ringlusse lubamiseks deklareeritud imporditud kaup, mille kohta on arved esitanud äriühingud, kelle hinnakohustused on komisjon heaks kiitnud ja keda on nimetatud rakendusotsuses 2015/87, vabastatakse selle määruse artikliga 1 kehtestatud dumpinguvastasest tollimaksust, kui sellele on lisatud kinnitusarve, st faktuurarve, mis sisaldab vähemalt nimetatud rakendusmääruse lisa kohaseid andmeid ja deklaratsiooni.

54 Seoses sellega on rakendusmääruse 2015/82 lisas toodud loetelu punktis 9 märgitud, et hinnakohustuse võtnud äriühingu koostatud faktuurarvel peab olema märgitud selle äriühingu vastutava isiku allkirjastatud avaldus, mille kohaselt „käesoleva arvega hõlmatud kaupade müük otseekspordiks [liitu] toimub [ÄRIÜHINGU NIMI] pakutud ja [komisjoni] poolt rakendusotsusega (EL) 2015/87 heaks kiidetud hinnakohustuse raames ja tingimuste kohaselt“.

55 Seega tuleneb nende sätete sõnastusest, et selliste äriühingute esitatud arvele märgitud impordi vabastamine dumpinguvastasest tollimaksust, kelle hinnakohustuse on komisjon heaks kiitnud, sõltub eelkõige formaalsest tingimusest, et deklaratsioonis, mis peab sisalduma vabasse ringlusse lubamiseks deklareeritud kaubaga kaasas olevas faktuurarvel, on mainitud asjaolu, et see arve vastab eksportiva äriühingu pakutud hinnakohustuse tingimustele, mis on heaks kiidetud rakendusotsusega 2015/87.

56 Selle konteksti osas on rakendusmääruse 2015/82 artikli 2 lõike 1 punktis b sätestatud üks tingimustest, mille alusel võimaldatakse selle rakendusmääruse artiklis 1 kehtestatud dumpinguvastasest tollimaksust vabastamist, kui import pärineb ühelt äriühingult, kelle minimaalse impordihinna kohustuse on komisjon heaks kiitnud.

57 Nimetatud rakendusmääruse artikli 2 lõike 2 punktis a on toodud tagajärjed juhuks, kui mõni sama rakendusmääruse artikli 2 lõikes 1 loetletud tingimustest ei ole täidetud, täpsustades, et vabasse ringlusse lubamise deklaratsiooni aktsepteerimise hetkel tekib tollivõlg, kui lõikes 1 kirjeldatud impordi puhul on kindlaks tehtud, et üks või mitu nendest tingimustest on täitmata.

58 Selle eesmärgi osas on rakendusmääruse 2015/82 artikli 2 lõikes 1 ette nähtud maksuvabastuse korra ja sellega kehtestatud tingimuste eesmärk – nagu nähtub selle määruse põhjendustest 183 ja 184 ning nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 36 märkis – esiteks kõrvaldada dumpingu kahjulik mõju, jättes kohaldamata selles rakendusmääruses ette nähtud dumpinguvastase tollimaksu teatavatele eksportivatele äriühingutele, kui need on võtnud endale kohustuse müüa liidus minimaalse hinnaga toodet, mille suhtes on tavaliselt kohaldatav selline dumpinguvastane tollimaks, ning teiseks piirata nimetatud rakendusmäärusest kõrvalehoidmise ohtu, kehtestades neile äriühingutele teatava hulga kohustusi, et nii selle toote importija kui ka liikmesriikide tolliasutused saaksid kindlaks teha, et antud import on tõepoolest seotud mõne rakendusotsuses 2015/87 nimetatud äriühingu võetud kohustusega.

59 Järelikult ei ole maksuvabastuse korra ja selle tingimuste eesmärk kaitsta konkreetse importija huve, vaid tagada kaitse dumpinguhinnaga impordi eest, mis kahjustab liidu ettevõtjate huve, et võidelda sellest tuleneva ebaausa konkurentsiga.

60 Nii rakendusmääruse 2015/82 grammatilisest kui ka kontekstipõhisest ja teleoloogilisest tõlgendusest tuleneb, et rakendusmääruse artikli 2 lõike 1 punktis b ette nähtud arvel rakendusotsuse 2015/87 mainimata jätmine välistab selles rakendusmääruses nimetatud toote importija võimaluse saada nimetatud rakendusmääruse artikli 2 lõikes 1 ette nähtud dumpinguvastase tollimaksu vabastust, kuna selline arve ei ole esimesena nimetatud sätte tähenduses „kinnitusarve“.

61 Käesoleval juhul nähtub Euroopa Kohtu käsutuses oleva toimiku materjalidest, et arvel, mis esitati põhikohtuasjas kõne all oleva kauba vabasse ringlusse lubamiseks tollideklaratsioonide esitamise ajal, see on 10. ja 11. märtsil 2015, ei olnud mainitud rakendusotsust 2015/87, millega kiidetakse heaks teatavate Hiina eksportivate tootjate – sealhulgas neid tooteid eksportinud ettevõtja – pakutud kohustused, kusjuures see otsus jõustus selle artikli 3 kohaselt 23. jaanuaril 2015. Eeltoodut arvestades ei ole selline arve „kinnitusarve“ rakendusmääruse 2015/82 artikli 2 lõike 1 punkti b tähenduses.

62 Eelmises punktis esitatud kaalutlust ei mõjuta lisaks ka see asjaolu, et rakendusmäärus 2015/82 ja rakendusotsus 2015/87 jõustusid üks või kaks nädalat pärast müügilepingute allkirjastamist, kuid üks nädal enne asjaomase toote saatmist kolmandast riigist liitu. Alates nende õigusaktide jõustumise kuupäevast on eksportivad äriühingud kohustatud järgima uute õigusnormidega kehtestatud tingimusi, et nende suhtes saaks kohaldada maksuvabastuse korda kohustuste tõttu, mille komisjon on heaks kiitnud, ja seda enam olukorras, kus komisjon teavitas kõnealust eksportivat äriühingut uute õigusnormide vastuvõtmisest juba enne nende jõustumist.

63 Järelikult tuleb esimesele küsimusele vastata, et rakendusmääruse 2015/82 artikli 2 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et kauba importi ei saa vabastada selle rakendusmääruse artikliga 1 kehtestatud dumpinguvastasest tollimaksust, kui sellise vabastuse saamiseks vajalikul arvel on nimetatud rakendusmääruse lisas toodud loetelu punktis 9 osutatud deklaratsioonis rakendusotsuse 2015/87 asemel mainitud otsust 2008/899.

Teine küsimus

64 Eelotsusetaotluse esitanud kohus soovib teise küsimusega sisuliselt teada, kas rakendusmääruse 2015/82 lisas loetletud kõiki andmeid sisaldava kinnitusarve võib selle rakendusmääruse artikli 2 lõikes 1 ette nähtud vabastuse saamiseks esitada tolliseadustiku artiklis 236 sätestatud dumpinguvastase tollimaksu tagasimaksmist käsitleva menetluse raames.

65 Sellega seoses tuleb märkida, et vastavalt tolliseadustiku artikli 236 lõikele 1 makstakse impordi- või eksporditollimaks tagasi, kui on kindlaks tehtud, et selle summa tasumise ajal ei tulenenud see summa seadusest.

66 Selle seadustiku artiklis 78 on kehtestatud menetlus, mis võimaldab tollil teha omal algatusel või deklarandi taotluse alusel tollideklaratsioonis muudatusi pärast selles deklaratsioonis osutatud kauba vabastamist, see tähendab pärast deklaratsiooni esitamist.

67 Euroopa Kohtu praktikast tuleneb siiski, et tollieeskirjad tervikuna, nagu need on muu hulgas leidnud konkreetse väljenduse tolliseadustikus, on dumpinguvastase tollimaksu või tasakaalustava tollimaksu suhtes kohaldatavad üksnes siis, kui selliseid makse kehtestavad määrused seda ette näevad (22. mai 2019. aasta kohtuotsus Krohn & Schröder, C-226/18, EU:C:2019:440, punkt 33).

68 Seega tuleb kindlaks teha, kas rakendusmääruse 2015/82 sätted näevad ette erandi tollieeskirjadest või vastupidi, kas tollieeskirjade alusel on importijal võimalik pärast imporditud toodete tollideklaratsiooni esitamist ja nende vabasse ringlusse lubamist esitada nõuetele vastav faktuurarve, mis võimaldab saada vabastuse dumpinguvastasest tollimaksust neid tooteid eksportiva äriühingu võetud ja komisjoni poolt heaks kiidetud kohustuse tõttu.

69 Rakendusmääruse 2015/82 artikli 2 lõike 1 punktis b on sätestatud, et „[v]abasse ringlusesse lubamiseks deklareeritud imporditavad tooted, mille kohta on arved esitanud äriühingud, kelle hinnakohustused on komisjon heaks kiitnud ja kelle nimed on loetletud rakendusotsuses [2015/87], vabastatakse artiklis 1 sätestatud dumpinguvastasest tollimaksust, kui nendele importtoodetele on lisatud kinnitusarve, mis on faktuurarve, mis sisaldab vähemalt käesoleva määruse lisa kohaseid andmeid ja deklaratsiooni“.

70 Artikli 2 lõike 1 punkti b ülesehitus eeldab aga, et selles ette nähtud dumpinguvastasest tollimaksust vabastamist saab kohaldada, nagu on selles sättes sõnaselgelt märgitud, üksnes siis, kui vabasse ringlusse lubamiseks deklareeritud imporditavatele toodetele on lisatud selline kinnitusarve. Sarnaselt sellele, mida väidab komisjon oma kirjalikes seisukohtades, tuleb sellest järeldada, et see arve peab selle sätte tähenduses olema esitatud tollile kauba vabasse ringlusse lubamise deklaratsiooni esitamisel.

71 Sellega seoses on rakendusmääruse 2015/82 põhjenduses 184 täpsustatud, et „[s]elleks et võimaldada komisjonil ja tollil ka edaspidi tulemuslikult jälgida äriühingute võetud hinnakohustuste täitmist, sõltub dumpinguvastasest tollimaksust vabastamine vabasse ringlusse lubamise deklaratsiooni asjaomasele tolliasutusele esitamisel sellest […], kas esitatakse kinnitusarve, mis on faktuurarve, mis sisaldab vähemalt käesoleva määruse lisa kohaseid andmeid ja deklaratsiooni“.

72 Lisaks sellele on rakendusotsuse 2015/87 põhjenduses 11 märgitud, et selleks, et komisjon saaks tõhusalt jälgida eksportivate äriühingute võetud kohustuste täitmist, sõltub dumpinguvastasest tollimaksust vabastamine asjaomasele tollile kohustuste kohase vabasse ringlusse lubamise taotluse esitamisel sellest, kas esitatakse arve, mis sisaldab vähemalt rakendusmääruse 2015/82 lisas loetletud andmeid. Selles põhjenduses on lisatud eelkõige, et selline teave on vajalik ka selleks, et toll saaks piisava täpsusega kindlaks teha, kas veetav kaup vastab äridokumentidele.

73 Seega nõuab rakendusmääruse 2015/82 artikli 2 lõike 1 punkt b, et selles nimetatud kinnitusarve, mis on faktuurarve, tuleb esitada sellega seotud kauba kohta tollideklaratsiooni esitamise ajal, mitte hiljem.

74 Lisaks, nagu nähtub käesoleva kohtuotsuse punktist 57, on selle rakendusmääruse artikli 2 lõikes 2 sõnaselgelt kehtestatud tagajärjed juhuks, kui mõni sama rakendusmääruse artikli 2 lõikes 1 loetletud tingimustest ei ole täidetud, täpsustades, et vabasse ringlusse lubamise deklaratsiooni aktsepteerimise hetkel tekib tollivõlg, kui selle artikli lõikes 1 kirjeldatud impordi puhul on kindlaks tehtud, et üks või mitu nendest tingimustest on täitmata.

75 Selle kohta on sama rakendusmääruse põhjenduses 186 märgitud, et sellistel tingimustel tekib importijatel tollivõlg, „isegi kui komisjon on [neile importijatele] otseselt või kaudselt kauba müünud tootja pakutud hinnakohustuse heaks kiitnud“.

76 Rakendusmääruse 2015/82 artikli 2 lõike 1 punktis b kehtestatud tingimuse eesmärgi osas nähtub käesoleva kohtuotsuse punktist 72, et sisuliselt on selle eesmärk võimaldada nii komisjonil kui ka liikmesriigi tollil ühelt poolt tagada, et eksportivad äriühingud täidavad vabasse ringlusse lubamise taotluse esitamise ajal oma kohustusi, ja teiselt poolt kontrollida piisavalt täpselt, et import vastab äridokumentidele.

77 Seega tuleb asuda seisukohale, et põhikohtuasjas kõne all olevatel dumpinguvastastel õigusnormidel on erinev ulatus kui see, mida analüüsiti 12. oktoobri 2017. aasta kohtuotsuses Tigers (C-156/16, EU:C:2017:754), milles otsustati, et nõukogu 13. mai 2013. aasta rakendusmääruse (EL) nr 412/2013, millega kehtestatakse lõplik dumpinguvastane tollimaks ja nõutakse lõplikult sisse ajutine tollimaks, mis on kehtestatud Hiina Rahvavabariigist pärit keraamiliste laua- ja kööginõude impordi suhtes (ELT 2013, L 131, lk 1), artikli 1 lõiget 3 tuleb tõlgendada nii, et sellega ei ole asjaomastel importijatel keelatud esitada faktuurarvet pärast tollideklaratsiooni esitamist.

78 Rakendusmääruse nr 412/2013 artikli 1 lõikes 3 ei olnud nimelt ette nähtud ajahetke, mil faktuurarve tollile tuli esitada, piirdudes ainult selle sätestamisega, et „[l]õikes 2 loetletud äriühingute suhtes kindlaksmääratud individuaalseid dumpinguvastase tollimaksu määrasid kohaldatakse tingimusel, et liikmesriikide tollile esitatakse II lisas sätestatud nõuetele vastav kehtiv faktuurarve“.

79 Kõigest eeltoodust tuleneb, et rakendusmäärus 2015/82 sisaldab sellist sätet, nimelt artikli 2 lõiget 1, selles rakendusmääruses, mille artikli 1 lõike 4 kohaselt kaldutakse sõnaselgelt kõrvale kehtivatest tollimaksusätetest, sealhulgas eelkõige tolliseadustiku artiklitest 78 ja 236.

80 Järelikult tuleb teisele küsimusele vastata, et rakendusmääruse 2015/82 lisas loetletud kõiki andmeid sisaldavat kinnitusarvet ei saa selle rakendusmääruse artikli 2 lõikes 1 ette nähtud vabastuse saamiseks esitada tolliseadustiku artiklis 236 sätestatud dumpinguvastase tollimaksu tagasimaksmiseks algatatud menetluse raames.

Kohtukulud

81 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (neljas koda) otsustab:

1. **Komisjoni 21. jaanuari 2015. aasta rakendusmääruse (EL) 2015/82, millega kehtestatakse pärast määruse (EÜ) nr 1225/2009 artikli 11 lõike 2 kohast aegumise läbivaatamist ja määruse (EÜ) nr 1225/2009 artikli 11 lõike 3 kohaseid osalisi vahepealseid läbivaatamisi lõplik dumpinguvastane tollimaks Hiina Rahvavabariigist pärit sidrunhappe impordi suhtes, artikli 2 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et kauba importi ei saa vabastada selle rakendusmääruse artiklis 1 kehtestatud dumpinguvastasest tollimaksust, kui sellise vabastuse saamiseks nõutaval kinnitusarvel on nimetatud rakendusmääruse lisas toodud loetelu punktis 9 osutatud deklaratsioonis komisjoni 21. jaanuari 2015. aasta rakendusotsuse (EL) 2015/87, millega kiidetakse heaks Hiina Rahvavabariigist pärit sidrunhappe importi käsitleva dumpinguvastase menetlusega seoses pakutud kohustused, asemel mainitud komisjoni 2. detsembri 2008. aasta otsust 2008/899/EÜ, millega kiidetakse heaks kohustused, mis on pakutud seoses Hiina Rahvavabariigist pärit sidrunhappe importi käsitleva dumpinguvastase menetlusega.**

2. Kõiki rakendusmääruse 2015/82 lisas loetletud andmeid sisaldavat kinnitusarvet ei saa selle rakendusmääruse artikli 2 lõikes 1 ette nähtud vabastuse saamiseks esitada nõukogu 12. oktoobri 1992. aasta määruse (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik, muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määrusega (EL) nr 952/2013, artiklis 236 sätestatud dumpinguvastase tollimaksu tagasimaksmiseks algatatud menetluse raames.

Allkirjad